50 jaar bemaling van de Koedood door het Breemangemaal.

In het verleden werd Nederland vaak geteisterd door overstromingen, waardoor stukken land regelmatig onder water kwamen te staan. Berucht is de overstroming van 1373 waardoor, als zijrivier van de Oude Maas, de Koedood ontstond en eiland IJsselmonde in tweeën werd gedeeld. De Koedood liep destijds van de Oude Maas nabij Carnisse naar de Nieuwe Maas tegenover Schiedam. Dit is goed te zien op de foto hiernaast, afkomstig uit de Brusselse Atlas (1573) van Christiaan Sgrooten. Sgrooten was in 1557 benoemd tot Koninklijk Geograaf van koning Filips II. Door inpolderingen en bedijkingen van de langs de Koedood liggende gronden en door de diverse afsluitingen - al in 1580 werden er twee dammen gelegd, één noordelijk en één zuidelijk - bleef er uiteindelijk nog slechts een boezemwater over.

Tot in de tweede helft van de negentiende eeuw werd op natuurlijke wijze geloosd, totdat in 1871 *Waterschap De Koedood* het bovenstoomgemaal '*Jan Barendregt Czn*', nabij de Heydsche Sluis in gebruik nam.
Door aanleg van de Waalhaven moesten de polders Robbenoord en Plompert onteigend worden. Dit bracht aanzienlijke veranderingen in de bemaling en de bedijking met zich mee. In 1914 werd het gemaal omgebouwd.
In verband met de havenaanleg aan de Vondelingenplaat werd de Koedood ter plaatse afgedamd en diende het boezemgemaal aan de Hey verplaatst te worden.

Op 1 mei 1934 werd een nieuw gemaal in gebruik genomen: het *Koedoodgemaal.* Het naastgelegen terrein waarop eerder het vliegveld 'Waalhaven' was gelegen, had na de verwoestingen in de tweede wereldoorlog als onderdeel van de uitbreidingsplannen van de gemeente Rotterdam een industriële bestemming gekregen. Hierdoor verloor het Koedoodgemaal zijn oorspronkelijke functie en werd uiteindelijk ontmanteld en tot woning verbouwd.

Het voormalige Koedoodgemaal

Ter vervanging van het Koedoodgemaal werd aan de Carnissehaven een nieuw gemaal gebouwd, het *Breemangemaal.*

Op 8 mei 1958 werd gemaal 'Breeman' officieel in gebruik gesteld om het water van de Koedood af te voeren. Het gemaal, dat in 1957 officieus in gebruik was genomen, werd genoemd naar J.L.Breeman, de bedenker van het zogenaamde 'Grote Koedoodplan'. Dit plan hield een herziening in van het bemalen en het bemalingsgebied rondom de Koedood.

Tot 1958 werd het overtollige water, afkomstig uit de polders Binnen- en Buitenland van Rhoon, Nieuw Pendrecht, Binnenland en Ziedewij in de Koedood gepompt. Daarvandaan werd het water weer verder in de Waalhaven geloosd.
Het gemaal 'Breeman' ging op een lager peil malen, zodat de aangrenzende polders weer op natuurlijke wijze konden lozen op de Koedood. Om dit te bewerkstelligen werd het peil hier verlaagd van 0,84 m min NAP naar 2,40 m min NAP. De watergangen werden verbreed en gedeeltelijk recht getrokken. Verder werd het stelsel van watergangen, duikers en inlaatwerken geheel aangepast.
In eerste instantie werden de pompen uit het Koedoodgemaal geïnstalleerd. Daar de persleiding nu slechts 70 m zou bedragen, kon met dezelfde capaciteit, een hoogteverschil van 2,70 m worden bereikt. Het nieuwe Breemangemaal ging nu ook de polders Binnenland en Ziedewij bemalen.

In het kader van de uitvoering van de Deltawerken werd het Breemangemaal begin jaren zeventig van de twintigste eeuw wederom verzwaard en aangepast. Samen met aanpassingen aan het watergangenstelsel was het gemaal in 1972 in staat om ook de bemaling van de polders Het Buitenland van Barendrecht en de Zuidpolder voor zijn rekening te nemen. Binnen het Waterschap IJsselmonde had het gemaal met 3416 ha nu het grootste bemalingsgebied.

De nieuwe wijken Carnisselande en Portland met de 20 ha grote Gaatkensplas *(Gaatken* is de historische naam voor de Koedood) liggen eveneens in het bemalingsgebied van het Breemangemaal. Het gemaal was langzamerhand weer aan een grootscheepse opknapbeurt toe. Het Waterschap Holland Delta heeft die renovatie - die in augustus 2005 voltooid werd - uitgevoerd. Het verbouwingsplan voor het gemaal is opgesteld met het waterstructuurplan WB21 en het stedelijk waterplan Barendrecht in de hand. Het gemaal voldoet dan ook aan alle eisen van hedendaags waterbeheer.

Met het Breemangemaal, hoofdgemaal van het Waterschap, wordt niet alleen het waterpeil beheerst, maar ook de algengroei in de Gaatkensplas. Daartoe pompt men eerst het water uit de Gaatkensplas naar de Oude Maas tot het peil 20 tot 30 cm verlaagd is. Vervolgens wordt er weer vers rivierwater ingelaten tot het peil weer normaal is.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o